

การบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2

เสาวนีย์ นวลน้อย¹

รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 จำนวน 57 โรงเรียน ได้มาโดยการสุ่มตามสัดส่วนของขนาดโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 อยู่ในระดับมาก โดยด้านการสร้างความเข้าใจในหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนมาตรฐานสากล ส่วนด้านการจัดเตรียมความพร้อมห้องปฏิบัติการมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดใหญ่และกลาง มีการบริหารหลักสูตรในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน จำแนกตามผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน พบว่าไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ผลจากการวิเคราะห์ปัญหา พบว่า ครูผู้สอนยังขาดความรู้และความเข้าใจชัดเจนในกระบวนการบริหารหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล ข้อเสนอแนะ คือ ผู้โรงเรียนควรส่งเสริมครูผู้สอนในกระบวนการบริหารหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลโดยส่งเสริมให้มีการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง
คำสำคัญ การบริหารหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล

Abstract

This study aims to 1) study and 2) compare the curriculum management of World Class Standard Schools under Secondary Educational Service Area 1 and 2 by school size and O-NET results, 3) find problems and suggestions about World Class Standard Schools. A sample of 25

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

schools were drawn from schools under Secondary Educational Service Area 1 and 2 using Random Sampling.

The result of the research found that

1) curriculum management of World Class Standard Schools under Secondary Educational Service Area 1 and 2 had overall statistical average at high level. The highest aspect is developing curriculum understanding. The second aspect is Curriculum developing in World Class Standard Schools. The last aspect is school lab preparation.

2) The outcome of comparing extra large, large, and medium size schools is not different. When considered each aspects also found that there were no different.

3) The problem found that teachers lack the understanding about curriculum management process. The suggestion is that schools should support teachers both objective and subjective ways.

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนมาตรฐานสากลจัดการเรียนการสอนมุ่งให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เทียบเคียงมาตรฐานสากลผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลกดำเนินการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียน การสอนและการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เป็นโรงเรียนที่พัฒนาต่อยอดให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เทียบเคียงกับมาตรฐานสากลเป็นคนไทยยุคใหม่ ตามปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษา ของ UNESCO ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งทุกประเทศได้มีการพัฒนาและใช้หลักสูตรการศึกษาที่มีเป้าหมาย ให้ผู้เรียนได้ Learn to Know, Learn to Be, Learn to Do เพื่อให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในฐานะพลเมือง ของชาติและ Learn to Live Together เพื่อสร้างคุณลักษณะในฐานะพลโลก การมุ่งสะท้อนคุณภาพของ ผู้เรียนต่อยอดจากสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553 : 9) โดยให้โรงเรียน มาตรฐานสากลทุกโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเพิ่มเติมสาระความเป็น สากล 4 สาระ ได้แก่ ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge: TOK) การเขียนความเรียงขั้นสูง (Extended-essay) กิจกรรมสร้างสรรค์ประโยชน์ (CAS: Creativity Action Service) และโลกศึกษา (Global Education) และให้ความสำคัญในการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนภาษาต่างประเทศที่ 2 อีกหนึ่งภาษา รวมทั้งการฝึกทักษะภาษาอังกฤษอย่างเข้มข้นเพื่อต่อยอดความรู้ที่ได้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นพลโลกมีความทัดเทียมกับนานาชาติประเทศ เป็นเยาวชนรุ่นใหม่ เป็นผู้ที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ สามารถสื่อสารได้สองภาษา ล้ำหน้าในทาง ความคิด สามารถผลิตงานได้อย่างสร้างสรรค์ และมีจิตร่วมรับผิดชอบในสังคมโลก (สำนักบริหารงานกรม มัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553 :2-3)

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารหลักสูตร จึงนับว่าเป็นภารกิจที่มีความสำคัญของสถานศึกษาทุกสถาบัน การบริหารหลักสูตรถือเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการหลักสูตรหรือผู้จัดการหลักสูตร เป็นองค์ประกอบสำคัญของขั้นตอนในการนำแนวคิด ทฤษฎีความเชื่อเกี่ยวกับการศึกษาสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษา โดยที่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะบรรลุผลหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับศักยภาพในการบริหารจัดการของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างจริงจัง จึงถือเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องรับรู้เรื่องราวและเข้าใจในการบริหารหลักสูตรโรงเรียน

โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) เป็นโรงเรียนในโครงการที่จัดหลักสูตรการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ,2553:1-5) โดยมีความมุ่งหวังไว้ว่า นักเรียนที่มีศักยภาพ เป็นพลเมืองโลก ด้วยการคัดเลือกโรงเรียนที่มีศักยภาพในการต่อยอดบรรลุวัตถุประสงค์โครงการโดยวางแผนทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลจะต้องมีหลักสูตรเด่นที่เน้นมาตรฐาน ผูกกับความเป็นสากลที่ประกอบด้วย ทักษะองค์ความรู้ มีการบริหารที่เปี่ยมด้วยคุณภาพ ผู้เรียนจะมีศักยภาพเป็นพลโลก มีความยอดเยี่ยมวิชาการ สื่อสารอย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิดผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการพัฒนาและยกระดับโรงเรียนมาตรฐานสากลที่จะต้องพัฒนาโรงเรียนในปี 2553 ให้ได้ 200 แห่งปี 2554 จำนวน 200 แห่ง และปี 2555 จำนวน 100 แห่งเพื่อครบ 500 แห่งภายใน 3 ปี เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 381 แห่งระดับประถมศึกษา 119 แห่ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ในการบริหารจัดการกำกับดูแลการดำเนินงานของสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ให้มีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ซึ่งในทุกโรงเรียนจำเป็นต้องมีกลไกการบริหารหลักสูตรที่ทันสมัยและมีคุณภาพ เพื่อปรับเปลี่ยนโครงสร้างหลักสูตรและพัฒนาบุคลากรภายในของโรงเรียนให้มีความสามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานสากลได้ ในการจะนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพนั้นจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการบริหารจัดการที่ดี สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งถือได้ว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการนำหลักสูตรสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษาได้ตรงตามเป้าหมายของการจัดการการศึกษาและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตัวผู้เรียน เพราะผู้เรียนถือเป็นผลผลิตของการบริหารหลักสูตรจึงควรที่จะมีการติดตามผลและทบทวนศึกษาการบริหารหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลใน 7 ด้าน ได้แก่ การสร้างความเข้าใจหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนมาตรฐานสากล การจัดเตรียมความพร้อมห้องปฏิบัติการ การจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การจัดอบรมครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง การจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ และการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล เพื่อให้ทราบผลของการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนว่าที่ผ่านมามีแนวโน้มไปในทิศทางใด ควรที่จะมีการเสริมจุดแข็งหรือการแก้ไขจุดด้อยในด้านใดบ้าง บุคลากรผู้ปฏิบัติงานมีทัศนคติต่อหลักสูตรในโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างไร เพื่อให้โรงเรียนมีการพัฒนาสู่กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานใน

ระดับสากลสามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงประเทศเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และผู้เรียนมีศักยภาพและความสามารถแข่งขันทัดเทียมกับผู้เรียนของนานาประเทศ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาโรงเรียนที่มีการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 เพื่อจะนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่ทำให้โรงเรียนมีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานในระดับสากลสามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงประเทศเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และผู้เรียนมีศักยภาพและความสามารถแข่งขันทัดเทียมกับผู้เรียนของนานาประเทศ ให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 ตามขนาดของโรงเรียน และผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2

3. สมมติฐานการวิจัย

การบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 ตามขนาดของโรงเรียน และผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 จำนวน 48 โรงเรียน ได้มาจากรายงสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970) โดยการสุ่มตามสัดส่วนของขนาดโรงเรียน มีผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key Informant) ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน/รองฯ วิชาการ โรงเรียนละ 1 คน หัวหน้าหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระฯ โรงเรียนละ 8 คน รวมเป็นโรงเรียนละ 10 คน โดยมีผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญทั้งสิ้น 480 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดการวิจัยและหาคุณภาพด้วยวิธีวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จากการวิเคราะห์ความถูกต้องของข้อคำถามรายข้อกับผลรวมทั้งหมด (Corrected Item Total Correlation) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95 การเก็บและรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามส่งไปทั้งหมด 480 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 405 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.37 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที สำหรับข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพนั้นผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อใช้สัมภาษณ์ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน 1 คน หัวหน้าหลักสูตรสถานศึกษา 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 5 รวมเป็น 7 คน โดยมีผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญทั้งสิ้น 21 คน การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

5. สรุปผลการวิจัย

ก. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ปรากฏดังตารางที่ 1-4

ตารางที่ 1 แสดงการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 จำแนกเป็นรายด้าน ($n = 45$)

การบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านการสร้างความเข้าใจในหลักสูตร	4.42	0.38	มาก	1
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนมาตรฐานสากล	4.40	0.36	มาก	2
3. ด้านการจัดเตรียมความพร้อมห้องปฏิบัติการ	4.04	0.72	มาก	7
4. ด้านการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	4.15	0.61	มาก	6
5. ด้านการจัดอบรมครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.29	0.40	มาก	5
6. ด้านการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้	4.35	0.43	มาก	4
7. ด้านการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล	4.37	0.44	มาก	3
เฉลี่ยรวม	4.31	0.42	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่าการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดคือ ด้านการสร้างความเข้าใจในหลักสูตร ($\bar{X} = 4.42$) และรองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนมาตรฐานสากล ($\bar{X} = 4.40$) และด้านการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 4.37$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดเตรียมความพร้อมห้องปฏิบัติการ ($\bar{X} = 4.04$)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต1 และเขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน (n = 45)

การบริหารหลักสูตรในโรงเรียน	ใหญ่พิเศษ (n=19)		ใหญ่และกลาง (n=26)		t	p-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการสร้างความเข้าใจในหลักสูตร	4.48	0.38	4.38	0.38	2.50	0.22
2. ด้านการการพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนมาตรฐานสากล	4.45	0.36	4.37	0.36	2.34	0.17
3. ด้านการจัดเตรียมความพร้อมห้องปฏิบัติการ	4.13	0.69	3.99	0.74	2.02	0.54
4. ด้านการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	4.22	0.59	4.10	0.62	2.18	0.27
5. ด้านการจัดอบรมครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.34	0.40	4.24	0.40	2.53	0.14
6. ด้านการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้	4.42	0.43	4.34	0.44	2.09	0.41
7. ด้านการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล	4.42	0.41	4.33	0.42	2.07	0.45
เฉลี่ยรวม	4.36	0.42	4.27	0.43	2.47	0.32

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต1 และเขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดใหญ่และกลาง มีการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต1 และเขต 2 จำแนกตามผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) (n = 45)

การบริหารหลักสูตรในโรงเรียน	กลุ่มสูง (n=21)		กลุ่มต่ำ (n=24)		t	p-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการสร้างความเข้าใจในหลักสูตร	4.39	0.39	4.46	0.38	-1.80	0.41
2. ด้านการการพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนมาตรฐานสากล	4.36	0.37	4.45	0.35	-2.51	0.54
3. ด้านการจัดเตรียมความพร้อม	3.98	0.74	4.12	0.70	-1.93	0.45

ห้องปฏิบัติการ							
4. ด้านการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	4.11	0.62	4.20	0.59	-1.63	0.35	
5. ด้านการจัดอบรมครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.26	0.40	4.31	0.41	-1.44	0.23	
6. ด้านการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้	4.33	0.43	4.42	0.42	-2.02	0.47	
7. ด้านการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล	4.33	0.45	4.41	0.42	-2.07	0.48	
เฉลี่ยรวม		4.27	0.42	4.35	0.40	-2.19	0.81

จากตารางที่ 3 พบว่าผลการเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 จำแนกตามผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) พบว่า โรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงกับโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ต่ำ มีการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2

ปัญหา	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.ครูในโรงเรียนบางส่วนยังไม่เข้าใจในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล	159	- ควรมีการจัดประชุมครูเพื่อสร้างความเข้าใจในหลักสูตร - โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้าง ความเข้าใจหลักสูตรที่ต่อเนื่องและชัดเจน	151
2.การพัฒนาหลักสูตรไม่มีความต่อเนื่อง	135	- จัดการพัฒนาหลักสูตรให้มีความต่อเนื่อง - ควรพัฒนาหลักสูตรให้เกิดความชัดเจนเพื่อหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลง	129
3.อุปกรณ์ไม่เพียงพอจึงทำให้ห้องปฏิบัติการไม่มีความพร้อมเท่าที่ควร	115	- จัดซื้ออุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการใช้งาน	105

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีค่าความถี่สูงสุดในแต่ละด้าน ได้แก่ 1) ครูในโรงเรียนบางส่วนยังไม่เข้าใจในหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล 2) การพัฒนาหลักสูตรไม่มีความต่อเนื่อง 3) อุปกรณ์ไม่เพียงพอจึงทำให้ห้องปฏิบัติการไม่มีความพร้อมเท่าที่ควรตามลำดับ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้แก่ 1) ควรมีการจัดประชุมครูเพื่อสร้างความเข้าใจในหลักสูตร 2) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างความเข้าใจหลักสูตรที่ต่อเนื่องและชัดเจน 3) จัดการพัฒนาหลักสูตรให้มีความต่อเนื่อง 4) ควรพัฒนาหลักสูตรให้เกิดความชัดเจนเพื่อหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลง 5) จัดซื้ออุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการใช้งาน ผลการวิเคราะห์ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์

ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลจากการวิเคราะห์เนื้อหาการสัมภาษณ์พบว่า ยังขาดแนวทางในการส่งเสริมการบริหารหลักสูตรมาตรฐานสากลที่ชัดเจน ทำให้ครูผู้สอนยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารหลักสูตรมาตรฐานสากลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเท่าที่ควร ขาดการให้ความรู้ความเข้าใจในทักษะกระบวนการบริหารหลักสูตรมาตรฐานสากล ขาดความต่อเนื่องในการกระตุ้นให้ครูทำงาน และการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการบริหารหลักสูตรมาตรฐานสากล ส่วนข้อเสนอแนะ 1) โรงเรียนควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เกิดการบูรณาการในกลุ่มสาระฯ อื่น ๆ พร้อมทั้งส่งเสริมการดำเนินการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลตลอดจนการสนับสนุนงบประมาณ

6. การอภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการสร้างความเข้าใจในหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด จากข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนว่าเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยหวังผลเพื่อนำผลการส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาไปพัฒนาขั้นตอนการบริหารที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ระบุไว้ในหมวด 4 แนวทางการศึกษา มาตรา 24 ข้อ 5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การบริหารหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ผู้บริหารและผู้สอนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ โดยให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ทั้งส่งเสริมให้

โรงเรียนสามารถการบริหารหลักสูตรในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ การศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2538, หน้า 10) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรคือ การพยายามวางโครงการที่จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดหมายที่กำหนดไว้ หรือการพัฒนา หลักสูตรและการสอนคือระบบโครงสร้างของการจัดโปรแกรมการสอน กำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การปรับปรุงตำราแบบเรียน คู่มือครู และสื่อการเรียนต่าง ๆ การวัดและประเมินผลการใช้หลักสูตร การปรับปรุงแก้ไขและการให้ การอบรมครูผู้ใช้หลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตร และการสอน รวมทั้งการบริหารและการบริการหลักสูตร

สำหรับการพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนมาตรฐานสากลอยู่ในระดับมากรองลงมา จากผลการวิจัยนี้ จึงเป็นการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการบริหารสถานศึกษา โดยการจัดประชุมวางแผนการนำผลการบริหารสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการบริหารหลักสูตร สอดคล้องกับแนวคิด สุณีย์ ภูพันธ์ (2546, หน้า 230-233) กล่าวว่า การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้แก่ การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นอาจดำเนินการได้ในหลายลักษณะซึ่งบางลักษณะอาจจะทำการปรับหลักสูตรให้เป็นระบบมีกฎเกณฑ์ซึ่งทำโดยกรรมการหรือครูผู้สอนแต่ละคนก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจและขีดความสามารถของผู้ใช้หลักสูตรนั้น นอกจากนี้สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการขยายรายละเอียดของหลักสูตรให้ไปสู่ภาคปฏิบัติ โดยกำหนดกิจกรรมและเวลาไว้อย่างชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้

ในขณะที่เดียวกันพบว่า ด้านการจัดเตรียมความพร้อมห้องปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดมีการบริหารงบประมาณเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรไม่ตรงตามนโยบาย ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ นันทิพย์ งานสุทธา (2547, หน้า 39) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรว่าเป็นกระบวนการนำหลักสูตรแม่บทหรือหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปใช้ในโรงเรียนเพื่อให้เกิดผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้ โดยการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดจนการจัดปัจจัยและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

7. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีนโยบายอย่างชัดเจนและต่อเนื่องเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยสามารถนำไปปฏิบัติได้ในทิศทางเดียวกัน

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีกิจกรรมให้กับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อสร้างโอกาสเสนอหรือเผยแพร่ผลงานมากยิ่งขึ้น

3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนที่มีความต้องการส่งเสริมการบริหารหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

- 1) โรงเรียนควรสร้างความตระหนักให้ผู้บริหารและครูเห็นถึงความสำคัญเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ตรงตามมาตรฐานสากล
- 2) โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการบริหารหลักสูตรโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยกำหนดรูปแบบหรือนโยบายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 3) โรงเรียนควรให้การสนับสนุนหรืออำนวยความสะดวกด้านงบประมาณให้กับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมาตรฐานสากล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลในแต่ละประเภทที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและประสิทธิภาพทางการบริหารหลักสูตรในบริบทที่ต่างกัน ซึ่งจะทำให้มองเห็นภาพการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีปัจจัยแตกต่างกัน และเกิดประโยชน์ต่อผู้ทำวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัย
- 2) ควรศึกษาในเชิงลึกเน้นการวิจัยเชิงคุณภาพในเรื่องปัญหาในการจัดการบริหารหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล
- 3) ควรมีการนำประเด็นที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการบริหารหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลไปใช้ประโยชน์สำหรับศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ตรงตามมาตรฐานสากลด้านอื่น ๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

- นำทิพย์ งานสุทธา. (2547). การศึกษาสภาพการใช้และปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ. สารนิพนธ์ (กศ.ม. การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- วิชา ยศอ่อน. (2555). การบริหารหลักสูตรในโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครสวรรค์. รายงานงานนิพนธ์, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2538). พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ธเนศวรการพิมพ์.
- _____. (2538). “การบริหารหลักสูตร” ประมวลสาระวิชาการพัฒนาระบบการสอน เล่ม 1. หน่วยที่ 4 สาขาศึกษาศาสตร์. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุณีย์ ภูพันธ์. (2546).แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร.เชียงใหม่: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เชียงใหม่.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). กลยุทธ์ปี พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย.(2553).แนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน มาตรฐานสากล.กรุงเทพฯ:ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

_____. (2553). โรงเรียนมาตรฐานสากล. กรุงเทพมหานคร :โรงพิมพ์ชุมชุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย.

David, F.R. (2007). Strategic Management. New Jersey: Pearson Education.

Sallis, E. (2002). Total quality Management in education (3rd ed.). London: Kogan Page Limited.